

Valtiovarainministeriö

Lausunto

1 (3)

6.10.2020

Lausuntopyyntö VM124:00/2020

Lopullisia tappioita koskeva konsernivähennys

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan annettavaksi laki Euroopan talousalueella sijaitsevan tytäryhtiön lopullisen tappion konsernivähennyksestä.

Luonnoksessa esitetty sääntely perustuu komission Suomea vastaan aloittamaan rikkomusmenettelyyn. Komissio on katsonut, että vähennyskelpoisen konserniavustuksen antaminen toisessa jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa olevalle konserniyhtiölle tulisi sallia siltä osin, kun avustus kattaisi EUT:n oikeuskäytännössä tarkoitetut lopulliset tappiot.

EK kiittää lausuntomahdollisuudesta. Lausuntonamme esitämme seuraavan.

Luonnoksessa on otettu huomioon EU-oikeuden ja sitä tulkitsevan EUT:n ratkaisukäytännön sekä KHO:n tulkinnat lopullisten tappioiden vähentämisoikeudesta ja tappioiden lopullisuuden käsitteestä. Luonnos selkeyttää verovelvollisten näkökulmasta arviointia siitä, milloin tappioita voidaan pitää lopullisena.

Luonnoksen tavoite on selkeästi Suomen veropohjaa suojaava, eikä lopullisten tappioiden laajan vähennyskelpoisuuden mahdollistaminen ole siten esityksen tavoitteena. Luonnoksen mukaan ehdotus ei lisäisi merkittävästi lopullisten tappioiden vähentämistä nykytilaan verrattuna eikä ehdotuksella arvioida olevan merkittävää vaikutusta verotuottoon aikaisempaan tilanteeseen verrattuna (s. 26–27).

Luonnoksessa ehdotetaan, että konsernivähennys olisi mahdollinen ainoastaan tapauksessa, jossa emoyhtiö omistaa tytäryhtiön osakkeet välittömästi (alaluku 4.1.4). Kuitenkin tilanteissa, jossa emo- ja tytäryhtiön välisessä omistusketjussa oleva yhtiö olisi samassa jäsenvaltiossa kuin tytäryhtiö, riittäisi myös välillinen omistus. Luonnoksen mukaan ei ole perusteltua sallia tilannetta, jossa konserni voisi valita, mihin jäsenvaltioon lopulliset tappiot tuodaan vähennettäväksi. Vaikka vaatimus on sinänsä perusteltu, se voi osoittautua käytännössä rajoittavaksi.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa

6.10.2020

Konsernien omistusrakenteet voivat olla esimerkiksi yhtiöoikeudellisista syistä monimutkaisia.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että lopullisina tappioina voitaisiin pitää muitakin kuin tytäryhtiön viimeisen toimintavuoden tappioita. Kuten luonnoksen sivulla 19 todetaan, rajausta vain viimeisen vuoden tappioihin olisi tulkinnanvarainen. Lopullisten tappioiden käsite on jo itsessään tiukkarajainen. Käytännössä suurimmat tappiot ovat tyypillisesti joltakin muulta vuodelta kuin toiminnan päättymisvuodelta. Tällaiset tappiot liittyvät tytäryhtiön operatiiviseen toimintaan ja jopa vuosia kestävään toiminnan alas ajamiseen. Tytäryhtiön toiminnan päättäminen ja yhtiön purkaminen voi viivästyä myös meneillään olevien riitaprosessien tai ympäristövelvoitteiden selvittämisen vuoksi. Tämän vuoksi onkin perusteltua, että vähennykseen oikeuttavien tappioiden määrää ei rajata vain yhteen vuoteen. EK katsoo, että tämä linjaus on perusteltu ja EU-oikeudellisesti kestävä.

Luonnoksen mukaan konsernivähennyksen määrän laskeminen edellyttäisi verovelvolliselta neljän laskelman tekemistä (s. 37). EK huomauttaa, että näin raskaan menettelyn edellyttämiselle tulee olla erityisiä perusteita.

Luonnoksen mukaan konsernivähennyksen enimmäismäärä olisi emoyhtiön verovuoden verotettavan tulon määrä (s. 37). EK katsoo, että tämä rajausta voi joissain tapauksissa rajata konsernivähennyksen käyttöä epätarkoituksenmukaisella tavalla. Vastaavaa rajoitusta ei ole sulautumisessa. Konsernivähennyksen salliminen toiselta kotimaiselta konserniyhtiöltä saatavaa konserniavustusta vastaan on perusteltu ratkaisu, koska konserniavustusten huomioimatta jättäminen rajoittaisi konsernivähennyksen käyttöalaa. Konsernirakenteissa toimivissa yrityksissä suuri osa tuloksesta muodostuu tyypillisesti operatiivisissa tytäryhtiöissä. Siten toisen suuntainen kanta tekisi lopullisten tappioiden vähentämisestä käytännössä mahdotonta. Sekä konserniavustus että konsernivähennys ovat konsernin tulontasauskeinoja, joiden tavoitteena on, että konsernina toimiminen ei johtaisi yhden yhtiön mallilla toimimista epäedullisempaan lopputulokseen.

Luonnoksen mukaan silloin, kun tappioille ilmenee käyttömahdollisuus konsernivähennyksen tekemisen jälkeen, konsernivähennyksenä vähennetty määrä palautetaan emoyhtiön verotettavaan tuloon (s. 38). EK katsoo, että säännös on tulkinnanvarainen ja voi johtaa tarpeettomiin veroriitoihin. Kysymys on siitä, että vähennyksen edellytykset eivät ole täyttyneet. Näin ollen erillisen 11 §:n sijaan tällaisissa tilanteissa tulisi soveltaa yleisiä muutoksenhakusäännöksiä tai säännös tulisi rajata tilanteisiin, joissa konserni aloittaa samana toiminnan uudelleen kyseisessä valtiossa.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa

6.10.2020

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Talouspolitiikka

Penna Urrila
Johtaja